

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 31. januar 2017
Sagsnummer: 2017-439

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om forslag til ændring af Kommissionens Forordning (EF) nr. 1881/2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i fødevarer, hvorved der fastsættes en grænseværdi for hydrogencyanid i abrikoskerner og afledte produkter (komitesag).

Forslaget forventes sat til afstemning i den Stående Komité for planter, dyr, fødevarer og foder (SCoPAFF) den 8. februar 2017.

Forslaget vurderes at styrke beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU.

Regeringen kan på den baggrund støtte forslaget.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Fødevarestyrelsen
Sags.nr.: 2016-29-35-00303/2017-1040
Den 30. januar 2017
MFVM 214

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til ændring af Kommissionens Forordning (EF) nr. 1881/2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i fødevarer, hvorved der fastsættes en grænseværdi for hydrogencyanid i abrikoskerner og afledte produkter (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om en grænseværdi på 20 mg/kg for hydrogencyanid i abrikoskerner og afledte produkter (komitésag). Forslaget vurderes at styrke beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU. Regeringen kan på den baggrund støtte forslaget. Forslaget forventes sat til afstemning i den Stående Komité for planter, dyr, fødevarer og foder (SCoPAFF) den 8. februar 2017.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 1881/2006 af 19. december 2006, hvorved der fastsættes en grænseværdi for hydrogencyanid (blåsyre) i abrikoskerner og afledte produkter, (eksempelvis knuste, hakkede kerner) til direkte konsum.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EØF) nr. 315/93 af 8. februar 1993 om fællesskabsprocedurer for forurenende stoffer i levnedsmidler, særligt artikel 2, stk. 3.

Forslaget behandles i en forskriftkomitéprocedure med kontrol i Den Stående Komité for planter, dyr, fødevarer og foder (SCoPAFF). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for planter, dyr, fødevarer og foder (SCoPAFF), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for planter, dyr, fødevarer og foder (SCoPAFF) den 8. februar 2017.

Formål og indhold

Abrikoskerner indeholder naturlige toksiner, såkaldte cyanogene glykosider, som kan frigive det giftige hydrogencyanid (blåsyre), hvis de findeles eller tygges. Denne type stoffer er også kendt fra bittermandler, mens de kun findes i lave mængder i almindelige mandler. Hydrogencyanid findes blandt andet i stenfrugter, hørfrø, maniokrødder og hyldebær.

De sundhedsmæssige konsekvenser ved for højt indtag af hydrogencyanid er akut forgiftning med påvirkning af blodtryk, åndedræt og centralnervesystemet. Giftlinjen på Bispebjerg Hospital skriver på deres hjemmeside, at det kræver kontakt til en læge, hvis børn har spist mere end to abrikoskerner og voksne mere end 10 kerner.

Abrikoskerner bliver anvendt i nogle slags marcipan, da de er billigere end mandler, men stadig giver en mandellignende smag. Ren rå marcipan må dog ikke indeholde abrikoskerner.

I aromaforordning nr. 1334/2008 er der på nuværende tidspunkt en grænseværdi for hydrogencyanid i nougat, marcipan og marcipanerstatning og lignende varer på 50 mg/kg, for konserverede stenfrugter på 5 mg/kg og for alkoholholdige drikkevarer på 35 mg/kg.

Der har ikke hidtil været fastsat en grænseværdi for hydrogencyanid i abrikoskerner og afledte produkter, og forslaget udvider således dækningsområdet. Der foreslås en grænseværdi på 20 mg/kg. Forekomsten af stoffet i abrikoskerner har hidtil været reguleret af artikel 14 i fødevarerforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) Nr. 178/2002), hvor der fremgår, at fødevarer ikke må markedsføres, hvis de er farlige.

Formålet med grænseværdien er at sikre, at forbrugerne ikke kan købe hele abrikoskerner med højt indhold af hydrogencyanid. Reglerne tillader fortsat, at en småkageproducent kan anvende abrikoskerner som en aroma. Grænseværdi for hydrogencyanid i abrikoskerner og afledte produkter foreslås sat så lavt, at hele, knuste og hakkede abrikoskerner, der aktuelt markedsføres, ikke vil kunne overholde grænseværdien.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol med henblik på legalitetskontrol.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af forordning nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer. Ændringen vil være direkte gældende i Danmark og forventes ikke at medføre andre ændringer af lovgivning.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har heller ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for EU's budget. Forslaget skønnes heller ikke at have væsentlige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Der er visse helsekostbutikker og hjemmesider i Danmark og andre EU-lande, der sælger abrikoskerner, idet nogle forbrugere mener, at de naturlige toksiner i kernerne kan have en helbredende effekt på kræft. Markedet for salg af abrikoskerner er dog ret begrænset i Danmark og forslaget vil derfor ikke have væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Grænseværdien for hydrogencyanid i abrikoskerner og afledte produkter fastlægges på baggrund af en risikovurdering foretaget af den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA).

Den foreslåede lave grænseværdi på 20 mg/kg for hydrogencyanid i abrikoskerner betyder, at der ved anvendelse af abrikoskerner er stor risiko for at overskride grænseværdien. Derfor kræver anvendelsen af abrikoskerner ekstra opmærksomhed fra de ansvarlige i alle led frem til markedsføring.

En vedtagelse af forslaget skønnes samlet set at betyde et styrket beskyttelsesniveau i Danmark og i EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende høringssvar:

DI Fødevarer har stillet spørgsmål om, i hvilket handelsled grænseværdien finder anvendelse.

Fødevarestyrelsen bemærker til ovenstående, at grænseværdien finder anvendelse i abrikoskerner og afledte produkter heraf til den endelige forbruger. Formålet med grænseværdien er at sikre, at forbrugerne ikke kan købe hele abrikoskerner med højt indhold af hydrogencyanid. Reglerne tillader fortsat, at en småkageproducent kan anvende abrikoskerner som en aroma. Grænseværdierne for hydrogencyanid i aromaforskriften gælder fortsat for marcipan, nougat mv. Alle handelsled er ansvarlige for at sikre, at den gældende grænseværdi er overholdt i de produkter der skal markedsføres direkte til forbrugerne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det væsentligt, at der fastsættes grænseværdier, der bidrager til at øge forbrugersikkerheden. Det er samtidig afgørende for regeringen, at grænseværdier fastsættes på baggrund af en videnskabeligt baseret risikovurdering foretaget af EFSA.

En vedtagelse af forslaget skønnes at styrke beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Regeringen kan på den baggrund tilslutte sig forslaget, idet man kan acceptere mindre ændringer foretaget i de afsluttende forhandlinger i form af ændring af grænseværdien under forudsætning af, at ændringerne vurderes at være sundhedsmæssigt acceptable.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.